

แนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้มีความมั่นคง
ด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

นางสาวมนตรีสวรรค์ อยู่เย็น
ประจำองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก

วิทยาลัยการทัพบก
กันยายน 2560

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย นางสาวมนตร์สวรรค์ อยู่เย็น
เรื่อง แนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
วันที่ กันยายน 2560 **จำนวนคำ :** 5,387 **จำนวนหน้า :** 13
คำสำคัญ การพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ความมั่นคงด้านอาชีพ คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาลักษณะการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ เข้าใจถึงปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกด้านอาชีพ และหาแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก รวมทั้งทหารนอกประจำการ ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้เพื่อตอบสนองนโยบายขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่กำหนดขึ้นเพื่อช่วยเหลือทหารผ่านศึก และตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ความในตอนที่หนึ่งว่า "จงช่วยทหารผ่านศึก เพื่อให้เขาช่วยเหลือตนเองได้"

จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันลักษณะการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก เป็นนโยบายที่ดีอยู่แล้ว ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านการให้สินเชื่อ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกด้านอาชีพ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ขาดความรู้และประสบการณ์ด้านการส่งเสริมอาชีพ แต่มีที่สำคัญคือไม่เข้าใจบทบาทของการเป็นผู้ให้การสงเคราะห์ ทำให้การสงเคราะห์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์ได้ โดยมีข้อจำกัดด้านงบประมาณการสงเคราะห์ด้านอาชีพ สำหรับแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ให้การสงเคราะห์จะต้องมีความรู้ ทักษะ ความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านอาชีพที่ทันสมัย ความพร้อมระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งพัฒนาส่งเสริมอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และพัฒนาการฝึกอาชีพให้ทันยุค

ประเทศไทย 4.0 และสนับสนุนงบประมาณการสงเคราะห์ด้านอาชีพให้เพิ่มสูงขึ้น เพื่อสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการฝึกอาชีพ

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม การพิจารณารับบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานการสงเคราะห์ด้านอาชีพ จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษาหรือคุณลักษณะของผู้ที่มีความชำนาญสามารถให้การแนะนำอาชีพที่หลากหลาย ทันสมัย และมีความรู้แนะนำด้านการตลาด การเงิน การบัญชี ตลอดจนการลงทุนประกอบอาชีพได้

ABSTRACT

AUTHOR: Miss Monsawan Youyen

TITLE: Development of War Veterans amelioration for secured occupation and better life quality.

DATE: September 2017 WORD COUNT: 5,387 PAGES: 13

KEY TERMS: Development, secured occupation, better life quality.

CLASSIFICATION: Unclassified

This research were to study the patterns of amelioration for war veterans, war veterans' families as well as off-duty soldiers, to understand the factors that had influences on improvement of war veterans' occupational amelioration, and to find out the guidelines on improvement of war veterans' amelioration for secured occupation and better life quality. This research devotes to support the policy of the War Veterans Organization of Thailand which originated from His Majesty King Bhumibol Adulyadej's royal address that was "Help war veterans to make them able to support themselves."

The results of the research showed that the current amelioration policies and patterns for war veterans, war veterans' families as well as off-duty soldiers were appropriate and comprehensive; already included occupation, financial loan, agriculture, medical treatment and also rights/honors promotion; the factors that had influence in improvement of war veterans' occupational amelioration was the occupational amelioration officer's lack of knowledges and experiences. The officer did not suitably recognize his/her roles as amelioration officer, therefore he/she could not respond to war veterans duty. Besides, budget limitation was also one of the key factors which had influence in occupational amelioration improvement; and to improve occupational amelioration for war veterans, war veterans' families as well as off-duty soldiers. It is necessary to enable occupational amelioration officers to have appropriate knowledges and skills. It is also necessary to improve information system in order to provide

up-to-date information relating occupational support. Moreover, the War Veterans Organization of Thailand should promote occupation in accordance with sufficient economy and 20 years national strategy as well as Thailand 4.0 policy for sustainable improvement. Lastly, the War Veterans Organization of Thailand should also consider increasing budget for occupational amelioration to provide new technology for occupational training.

Further recommendation, recruitment for occupational amelioration officer should focus and emphasize on the ability to provide advice about occupation. Specifically, occupational amelioration officer should graduate in the relating field or be able to provide advice about occupation in the wide ranges. Moreover, he/she should also have knowledges in marketing, finance and investment.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาจากทีมงานคณาจารย์ เพื่อนนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก และเพื่อนร่วมงานที่องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ที่ช่วยในการให้คำปรึกษา ในการรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ พันเอกหญิง เสาวลักษณ์ สุภิมารส กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา กรุณาให้คำแนะนำและแนวทางในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบคุณ นายจิระพงษ์ กาญจนานา ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ในการทำวิจัยในครั้งนี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือการทำวิจัยฉบับนี้ให้เสร็จสมบูรณ์ เป็นอย่างดี

ความดีและประโยชน์ใดๆ ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้บังคับบัญชาที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้รับการศึกษา คณาจารย์วิทยาลัยการทัพบก ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ และเพื่อนนักศึกษาวิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำชุดที่ 62 ที่ให้ความช่วยเหลืออย่างยิ่ง ผู้วิจัยจะจดจำความประทับใจที่ดั่งงามนี้ตลอดไป

แนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้มีความมั่นคง ด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

“ทหารผ่านศึกเป็นผู้มีเกียรติ เพราะได้เสียสละประโยชน์สุขส่วนตัว แม้กระทั่งเลือดเนื้อ และชีวิต เพื่อบ้านเมืองและส่วนรวม ขอให้ภูมิใจและตั้งใจรักษาเกียรติอันแท้จริงที่มีอยู่นั้นไว้ทุกเมื่อ”¹ และ “จงช่วยทหารผ่านศึก เพื่อให้เขาช่วยเหลือตนเองได้”²

จากพระบรมราชโองการและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เกี่ยวกับการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ที่ได้อัญเชิญมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าทหารผ่านศึกเป็นทรัพยากรมนุษย์ส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญและมีคุณค่ายิ่ง อีกทั้งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ หากสังคมใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ สามารถช่วยเหลือพึ่งพาตนเอง มีอาชีพที่มั่นคง และรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพอย่างเหมาะสม สมบูรณ์พอควร สังคมนั้นก็จะเจริญก้าวหน้า และสามารถพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย

ทหารผ่านศึก บุคคลเหล่านี้มีความสำคัญต่อประเทศชาติ ควรแก่การยกย่องเชิดชูเกียรติ หากไม่มีบุคคลเหล่านี้ประเทศชาติจะดำรงความเป็นเอกราชไม่ได้ トラบจนเท่าทุกวันนี้ ในเหตุการณ์สงครามเป็นสิ่งที่เลวร้ายเพราะคร่าชีวิตผู้คนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการบ้านแตกสาแหรกขาด เตือดร้อนไปทุกหย่อมหญ้า แต่สิ่งที่ตามมานั้นกลับให้ผลที่ร้ายแรงกว่าคือ ความทุกข์ของครอบครัวที่สูญเสียผู้นำครอบครัวไป ทิ้งให้ต้องอยู่กับความทุกข์ทรมาน ความอดอยาก และทหารบางรายที่ไม่เสียชีวิตแต่ต้องพิการจากภัยสงคราม และต้องดำรงชีวิตบนความไม่สมบูรณ์ของร่างกาย ไม่สามารถหาเลี้ยงชีพได้อย่างแต่ก่อน นับว่าเป็นความทุกข์ทรมานใจอย่างเหลือคณานับ พวกเขาเหล่านั้นและครอบครัวต้องลำบากลำบนทนทุกข์อย่างแสนสาหัส เพื่อให้ประชาชนข้างหลังทุกคนได้มีความสุขสบายในชีวิต

ปัจจุบัน ประเทศไทยมีทหารผ่านศึกไม่น้อยกว่า 6 แสนคน³ ถ้ารวมครอบครัวด้วยก็ประมาณ 2 ล้านคน⁴ ซึ่งครั้งหนึ่งทหารผ่านศึกเหล่านี้ ได้ทำหน้าที่ในการปกป้องประเทศชาติด้วยความเสียสละ ให้ปลอดภัยจากภัยความมั่นคงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งภายในประเทศ ไม่ว่าจะเป็นสงครามในการป้องกันประเทศ หรือการสู้รบที่เกิดจากความคิดที่แตกต่างทางการเมือง ทางศาสนา รวมทั้งภัยอันเกิดขึ้นภายนอกประเทศ เช่น การเข้าร่วมรบในสงครามโลกครั้งที่ 1 สงครามอินโดจีน สงครามเอเชียบูรพา หรือสงครามที่ประเทศเกาหลี ซึ่งทหารผ่านศึกของไทยได้แสดงศักยภาพและความกล้าหาญในการต่อสู้

จนเป็นที่ยอมรับในนานาประเทศ จากเหตุการณ์การสู้รบในสมรภูมิต่าง ๆ ที่ผ่านมา ทำให้ทหารผ่านศึกจำนวนมากได้รับผลกระทบจากการสู้รบ ไม่ว่าจะปัญหาในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นผลกระทบที่ได้จากภัยสงคราม เช่น สูญเสียอวัยวะ สูญเสียชีวิต หรือมีปัญหาสุขภาพจิต ดังนั้น หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 สิ้นสุดลง รัฐบาลในขณะนั้น ซึ่งมี พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาดำเนินการช่วยเหลือ กระทรวงกลาโหมจึงได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณาหาทางช่วยเหลือทหารกองหนุนขึ้น เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ.2489 และได้เสนอเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (อผศ.) ขึ้นเป็นหน่วยงานถาวร เพื่อทำหน้าที่ในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกโดยตรง พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2491 จึงนับเป็นวันแรก ที่มีกฎหมายรองรับการจัดตั้งองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ดังนั้น วันที่ 3 กุมภาพันธ์ของทุกปี จึงถือเป็นวันสถาปนาองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก และเป็น "วันทหารผ่านศึก" และในปี พ.ศ. 2510 สภาทหารผ่านศึกสภากลาโหม และรัฐบาล ได้พิจารณาปรับปรุงพระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก โดยได้ขยายการสงเคราะห์ครอบคลุมไปถึงทหาร ตำรวจ ข้าราชการพลเรือน และพลเรือน ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ป้องกันหรือปราบปรามการกระทำอันเป็นภัยต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยแห่งราชอาณาจักร ทั้งในและนอกประเทศ ตามที่กระทรวงกลาโหมหรือสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด รวมทั้งทหารนอกประจำการด้วย พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2510 เรียกว่า พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.2510 ซึ่งเป็นฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน⁵

องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศล เป็นนิติบุคคล แต่มีใช้รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ มีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ มีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และจะตั้งสำนักงานสาขาหรือสำนักงานตัวแทนขึ้น ณ ที่ใดก็ได้ มีรายได้จากเงินอุดหนุนจากงบเงินอุดหนุนของกระทรวงกลาโหม เงินที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นครั้งคราว เงินผลประโยชน์และค่าธรรมเนียมของ อผศ. รวมถึงเงินและทรัพย์สินอย่างอื่น ซึ่ง อผศ. ได้รับบริจาค⁶ นำมาใช้จ่ายในการบริหารงานของหน่วย และในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ที่มีอยู่ทั่วประเทศเป็นจำนวนมาก โดยได้ยึดถือพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ดังกล่าวข้างต้นมาเป็นแนวทางสำคัญในการปฏิบัติงานให้การสงเคราะห์ในด้านต่างๆ คือ ด้านการสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการให้สินเชื่อ ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ เพื่อให้สามารถ

ดำรงชีพอยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีเกียรติ และมีคุณค่าต่อสังคม โดยจำแนกประเภทการสงเคราะห์เป็น 2 ประเภท ดังนี้

- การสงเคราะห์ที่เป็นตัวเงิน ได้แก่ การสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ โดยจะจ่ายเงินสงเคราะห์รายเดือนให้ทหารผ่านศึกและครอบครัว ในประเภทต่าง ๆ ตามสิทธิของผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึก ชั้นที่ 1 - 4, เงินช่วยเหลือครั้งคราว, เงินช่วยการศึกษา เงินทุนการศึกษา, เงินช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติต่าง ๆ เป็นต้น และการสงเคราะห์ด้านสินเชื่อ โดยให้สินเชื่อเงินกู้ยืมประเภทต่าง ๆ เช่น สินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะสั้น, สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ, สินเชื่อเพื่อการสวัสดิการ เป็นต้น
- การสงเคราะห์ที่ไม่เป็นตัวเงิน หรือ การสงเคราะห์ที่ให้บริการ ได้แก่ การสงเคราะห์ด้านอาชีพ เช่น การแนะนำอาชีพและแนะนำการทำงานทำ การบรรยายการสงเคราะห์ด้านอาชีพ การส่งเสริมอาชีพ, การสงเคราะห์ด้านนิคมเกษตรกรรม, ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ

จากข้อมูลของ อผศ. ในรายงานสรุปการใช้จ่ายเงินงบประมาณประจำปี 2559⁷ พบว่า การใช้จ่ายงบประมาณสูงสุด 3 อันดับแรก ในการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ได้แก่ การสวัสดิการ คิดเป็นร้อยละ 53.68 การบริหารและงบกลาง คิดเป็นร้อยละ 21.79 และการรักษาพยาบาล คิดเป็นร้อยละ 18.33 ขณะที่งบประมาณการสงเคราะห์ด้านอาชีพ มีเพียงร้อยละ 1.85 ซึ่งงบประมาณส่วนนี้ถูกใช้ไปในเรื่องการให้ความรู้ ฝึกอบรมวิชาชีพแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ให้มีความรู้ความสามารถและความชำนาญในวิชาชีพต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรี

ปัจจุบันลักษณะการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ แบ่งเป็น 6 ประเภท⁸ ได้แก่

1. ด้านสวัสดิการและการศึกษา เป็นการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการทั่วไป กล่าวคือ การออกบัตรประจำตัวทหารผ่านศึก ให้ความช่วยเหลือกรณีประสบภัยพิบัติ ช่วยเหลือเงินเลี้ยงชีพรายเดือนแก่ทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพจากการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือค่าฌาปนกิจศพ กรณีถึงแก่ความตาย จ่ายเงินช่วยเหลือครั้งคราว จ่ายเงินเยี่ยมเยียนช่วยเหลือทหารผ่านศึกที่ได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยจากการปฏิบัติหน้าที่ ให้การสงเคราะห์ด้านการศึกษาจนจบระดับปริญญาตรีทั้งในและนอกประเทศ รวมทั้งให้ทุนการศึกษาแก่บุตรทหารผ่านศึก และการสงเคราะห์ด้านที่พักอาศัย โดยเน้นการสงเคราะห์ที่จ่ายเป็นตัวเงินช่วยเหลือใน

ประเภทต่าง ๆ ให้ทหารผ่านศึก โดยงบประมาณที่ อผศ. ได้รับประมาณร้อยละ 50 มาสนับสนุนการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ

2. ด้านนิตินิยมกรรม โดยดำเนินการจัดตั้งนิตินิยมกรรมทหารผ่านศึกขึ้นให้การช่วยเหลือแก่ทหารผ่านศึก ที่มีฐานะยากจนไม่มีที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกินเป็นของตนเอง โดยบรรจุเข้าเป็นสมาชิกในนิตินิยมกรรม พร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้ สามารถยกระดับการครองชีพและฐานะของครอบครัวอย่างยั่งยืน

3. ด้านการให้สินเชื่อ โดยจัดตั้งกองทุนสงเคราะห์ไว้เพื่อให้สินเชื่อหรือให้กู้ยืมเงินแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ทั้งรายบุคคลและกลุ่มเกษตรกรทหารผ่านศึก โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำ เพื่อให้นำไปลงทุนในการประกอบอาชีพและอื่น ๆ กล่าวคือ สินเชื่อเพื่อการเกษตรระยะสั้น สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ สินเชื่อเพื่อการสวัสดิการ สินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยและที่ดินทำกิน

4. ด้านการรักษาพยาบาล โดยจัดตั้งโรงพยาบาลทหารผ่านศึกขึ้นในส่วนกลาง ตั้งอยู่ที่ถนนวิภาวดีรังสิต เพื่อให้บริการตรวจรักษาโรคแก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ตลอดจนประชาชนทั่วไป จัดส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ออกไปให้บริการในส่วนภูมิภาค บริการฟื้นฟูบำบัดทางด้านร่างกาย และจิตใจแก่ทหารผ่านศึก พิการทุพพลภาพ จัดทำอวัยวะเทียมและอุปกรณ์ช่วยผ่อนคลายสภาพความพิการ ทั้งรับทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพจากโรงพยาบาลของเหล่าทัพมาให้การดูแลรักษาต่อไป จนถึงที่สุด

5. ด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ โดยประสานในการขอสิทธิพิเศษในกิจการต่างๆ ของภาครัฐและเอกชน อาทิ การขอยกเว้นค่าธรรมเนียมบางประเภทให้แก่ทหารผ่านศึกผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชัยสมรภูมิ ทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพจากการรบ และครอบครัวทหารผ่านศึกผู้ถือบัตรชั้นที่ 1 การลดค่าโดยสารรถไฟ รถประจำการ (บางสาย) และเครื่องบิน การประกอบอาชีพของทหารผ่านศึก โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ให้บรรจุทหารผ่านศึกเข้าปฏิบัติงาน การจัดบำเพ็ญกุศลทางศาสนาในวาระอันเป็นที่ระลึกของทหารผ่านศึก

6. ด้านอาชีพ เริ่มตั้งแต่การให้คำปรึกษาแนะนำด้านอาชีพ การฝึกอาชีพ การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ การฝึกฝนเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และความชำนาญ ตลอดจนช่วยเหลือในการจัดหางาน สำหรับการฝึกอาชีพจะดำเนินการทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค โดยในส่วนกลางมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพ และในส่วนภูมิภาค จัดให้มีหน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่เพื่อไปทำการฝึกอาชีพยังภูมิภาคต่างๆของทหารผ่านศึก ตามที่สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตต่างๆ ขอรับการสนับสนุนมา นอกจากนี้ ยังจัดตั้งโรงงานในอารักขา เพื่อรับนักเรียนที่สำเร็จการฝึกอบรมอาชีพจากศูนย์ฝึกอาชีพ เข้าทำงานเพื่อเสริม

ให้มีความชำนาญและประสบการณ์ โดยรับสมัครทหารผ่านศึกและครอบครัว ที่ผ่านการทดสอบฝีมือเข้าทำงาน และการเรียนวิชาชีพระยะสั้นหลักสูตรไม่เกิน 14 เดือน จะให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกนอกประจำการ และครอบครัวทหารผ่านศึก ในกรณีที่ไม่สามารถเข้าเรียนวิชาชีพของ อผศ. ได้ โดยจะได้รับการช่วยเหลือเงินค่าเล่าเรียนภายในวงเงินที่กำหนดไว้ ออกหนังสือฝากเข้าทำงาน โดยให้นำหลักฐานการสมัครงานหรือประกาศรับสมัครงานมายื่นขอรับการสงเคราะห์ และออกหนังสือสัญญาค้ำประกันการเข้าทำงานให้แก่ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึกบัตรชั้นที่ 1 และทหารนอกประจำการ ในวงเงิน รายละไม่เกิน 20,000 บาท

ทั้งนี้ อผศ. ได้จัดอบรมหลักสูตรการฝึกอาชีพ ให้กับทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการหลายหมวดวิชา ได้แก่

- หมวดวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ (ช่างวิทยุเบื้องต้น, ช่างเครื่องเสียง, ช่างโทรทัศน์, ช่างซ่อมซีดี, และดีวีดี, ช่างซ่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่)
- หมวดวิชาช่างไฟฟ้า (ช่างไฟฟ้าภายในอาคาร, ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้าน, ช่างซ่อมพันมอเตอร์ไฟฟ้ากระแสสลับ, ช่างซ่อมเครื่องทำความเย็น)
- หมวดวิชาช่างเชื่อมโลหะ (ช่างเชื่อมไฟฟ้า - แก๊ส, งานผลิตภัณฑ์โลหะ, ช่างกลโรงงาน)
- หมวดวิชาช่างเครื่องยนต์ (ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็กและช่างซ่อมรถจักรยานยนต์, ช่างซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น, ระบบส่งกำลังและเครื่องล่างรถยนต์, ระบบไฟฟ้ารถยนต์)
- หมวดวิชาขับรถยนต์ (ขับรถยนต์ - รถยนต์ส่วนบุคคล และรถยนต์บรรทุก 6 ล้อ)
- หมวดวิชาคหกรรม (ช่างตัดผม, ช่างเสริมสวยเบื้องต้น, ช่างเสริมสวยสมัยนิยม)
- หมวดวิชาพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์
- หมวดวิชาชีพทั่วไป เปิดการฝึกอบรมตามความต้องการของตลาดแรงงาน หรือความต้องการของทหารผ่านศึกฯ (ช่างอัดกรอบพลาสติก, ช่างปิดทอง - ปิดทองและประดับพลอย, พับดอกไม้จากธนบัตร, ประดิษฐ์ดอกไม้จากคริสตัล)
- การฝึกอาชีพพิเศษ ได้แก่ การฝึกอาชีพวิชาการรักษาความปลอดภัย

ในการสงเคราะห์ด้านอาชีพมีกระบวนการให้การสงเคราะห์ จากการสอบถามความต้องการและตรวจสอบสิทธิ์ที่จะขอรับการสงเคราะห์ พร้อมทั้งบันทึกประวัติ แสวงหาข้อมูลความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์ ปัญหาและความเดือดร้อนที่แท้จริงในการขอรับความช่วยเหลือ เพื่อจะได้ให้คำปรึกษาแนะนำข้อมูลว่าจะฝึกอาชีพที่ศูนย์ฝึกอาชีพ อผศ. หรือฝึกอาชีพกับสถานศึกษาอื่น และประสานนายจ้างเพื่อส่งตัวให้นายจ้างคัดเลือก

เข้าทำงาน ทำหนังสือสนับสนุนฝากเข้าทำงาน ทำหนังสือคำประกันการเข้าทำงาน
 ประสานหน่วยงานอื่นเพื่อขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือในการประกอบอาชีพ เป็นต้น

**โดยปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกด้านอาชีพ
 ประกอบด้วยปัจจัยสำคัญ ได้แก่**

1. ความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์ด้านอาชีพ พบว่า หลักสูตรการฝึกวิชาชีพบางวิชา
 ไม่สอดคล้องกับการนำไปประกอบอาชีพ ผู้รับการฝึกวิชาชีพต้องเปลี่ยนวิชาชีพหลังจาก
 เรียนไปแล้วได้ระยะหนึ่ง เนื่องจากไม่มีความถนัด ทำให้เสียเวลา
2. ปัญหาการกระจุกตัวของ การสงเคราะห์ด้านอาชีพ เนื่องจากไม่มีสาขาในต่างจังหวัด
 และการส่งหน่วยฝึกอาชีพเคลื่อนที่ไปจัดการฝึกถึงถิ่นที่อยู่อาศัยที่ห่างไกล ดำเนินการได้ไม่
 เพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากขึ้นอยู่กับจำนวนกำลังพลครูฝึกอาชีพ และงบประมาณ
 ที่ได้รับในแต่ละปี
3. วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกอาชีพไม่ทันสมัยของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง
 ไปอย่างรวดเร็ว และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสารสนเทศมีน้อย ไม่ทันสมัย
4. ความไม่พร้อมของข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพ เนื่องจากมีข้อมูลที่จำกัดเพียงการฝึกอาชีพ
 ของศูนย์ฝึกอาชีพ โรงเรียนรักษาความปลอดภัย อพศ. และหน่วยงานภายนอก ซึ่งไม่มี
 ความหลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์
5. ความไม่พร้อมของบุคลากร เนื่องจากขาดทักษะและความเข้าใจในการวิเคราะห์
 วางแผนให้ความช่วยเหลือผู้รับการสงเคราะห์ รวมถึงการนำข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ให้เกิด
 ประโยชน์แก่ผู้รับการสงเคราะห์
6. ความไม่พร้อมของระบบการทำงาน การดำเนินงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
 มีลักษณะต่างคนต่างทำ ทำให้ขาดความเชื่อมโยงของกระบวนการให้การสงเคราะห์และ
 ระบบสารสนเทศ
7. ความไม่พร้อมของผู้รับการสงเคราะห์ มีหลายกลุ่มเป้าหมาย และแตกต่างกันทั้งระดับ
 ความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ และความต้องการด้านอาชีพต่าง ๆ
8. ขาดการประชาสัมพันธ์ข้อมูลการสงเคราะห์ในลักษณะที่เข้าถึงตัวผู้รับการสงเคราะห์
9. เจ้าหน้าที่ให้การสงเคราะห์จะต้องมีความรู้ในระเบียบ ข้อบังคับ ที่เอื้อประโยชน์ต่อ
 การดำเนินงาน ตลอดจนข้อมูลข่าวสารทางด้านอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อผู้รับการ
 สงเคราะห์ เนื่องมาจากความไม่ครบถ้วนของการจัดเก็บข้อมูล หรือการปฏิบัติงานที่ขาด
 การวางแผนหรือไม่มีความเข้าใจในกระบวนการให้การสงเคราะห์
10. ปัญหาและอุปสรรคในการสงเคราะห์ด้านอาชีพในส่วนภูมิภาค⁹ ได้แก่
 - ขาดงบประมาณสนับสนุน

- เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอเพราะต้องปฏิบัติงานให้การสงเคราะห์ด้านสินเชื่อ ทำให้ไม่มีเวลาให้การสงเคราะห์ด้านอาชีพ
- เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความชำนาญด้านการส่งเสริมอาชีพ และการรวมกลุ่มผู้รับการสงเคราะห์ดำเนินการได้ค่อนข้างลำบาก
- มีขั้นตอนและใช้เวลาในการดำเนินงานนานทำให้ไม่ทันต่อความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์
- การสงเคราะห์ไม่สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์
- เจ้าหน้าที่บางคนยังไม่เข้าใจบทบาทของการเป็นผู้ให้การสงเคราะห์ เคยทำหน้าที่เป็นเพียงนายทะเบียน ขาดการพิจารณาสถานะแวดล้อมเพื่อหาหนทางช่วยเหลือให้บรรลุความต้องการของผู้รับการสงเคราะห์ และยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรภายนอกให้เอื้อประโยชน์ในการสงเคราะห์ ทำให้การดำเนินงานขาดการวางแผนที่ดี และไม่ได้มีการพิจารณาดำเนินการอย่างรอบคอบ ส่งผลต่อการมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสงเคราะห์ด้านอาชีพที่ควรจะเป็น

11. การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบไม่ตรงตามตำแหน่ง เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถประสบการณ์ด้านการส่งเสริมอาชีพ ผู้ปฏิบัติงานมีจำนวนน้อยไม่สอดคล้องกับจำนวนทหารผ่านศึกและภารกิจที่เพิ่มขึ้น

12. ขาดการมีส่วนร่วมของทหารผ่านศึก และขาดการสนับสนุนด้านการฝึกอาชีพจากส่วนกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ หรือการประกอบอาชีพของทหารผ่านศึกในพื้นที่

13. ผลการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการ มีมากกว่าการสงเคราะห์ด้านอาชีพถึง 3.44 เท่า ทำให้ไม่สามารถพัฒนางานสงเคราะห์ด้านอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง ด้วยข้อจำกัดด้านงบประมาณ เนื่องจากต้องนำไปใช้จ่ายในการสงเคราะห์ด้านสวัสดิการที่จ่ายเป็นตัวเงินให้กับทหารผ่านศึก เป็นเงินสงเคราะห์รายเดือน เป็นลำดับแรกก่อน การสงเคราะห์ด้านอาชีพ เป็นการสงเคราะห์ที่ไม่เป็นตัวเงิน เป็นการให้บริการในการอาชีพด้านต่าง ๆ

14. ปัญหาด้านบุคลากรในองค์กรยังขาดความรู้ ความเข้าใจและตระหนักรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ทันสมัย เพื่อเตรียมความพร้อมกับยุทธศาสตร์ชาติในระยะ 20 ปี และรองรับการที่ประเทศไทยเข้าสู่ยุคประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0)

จากรายงานการประชุมสภาทหารผ่านศึก ครั้งที่ 3/2559 เมื่อ 14 ต.ค. 59 เรื่อง การติดตามผลการสงเคราะห์ด้านอาชีพ พบว่าในปีงบประมาณ 2559 มีผู้สำเร็จการฝึกอาชีพช่างและการส่งเสริมอาชีพ จำนวน 2,276 ราย ในจำนวนนี้มีผู้นำความรู้ที่ได้รับการสงเคราะห์ด้านอาชีพไปประกอบจนประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่างให้กับทหารผ่านศึก

จำนวน 965 ราย และขอなたัวอย่างทหารผ่านศึกผู้สำเร็จการฝึกอาชีพ และการส่งเสริมอาชีพ ที่ได้นำความรู้ไปต่อยอดและประกอบอาชีพ จำนวน 5 ราย ดังนี้¹⁰

1. นายอรรถพล มัชวาล ทหารนอกประจำการ สำเร็จการฝึกอาชีพ วิชาขับรถยนต์ จากศูนย์ฝึกอาชีพ อผศ. จบการศึกษาระดับ ปวช. สาขาวิชาคอมพิวเตอร์กราฟฟิก ได้เข้าทำงานที่บริษัท Lanmao Travel Phuket Transfer อยู่ที่ อำเภอกระตุ้ จังหวัดภูเก็ต โดยขับรถรับนักท่องเที่ยวจากสนามบินไปโรงแรมที่พัก วันละประมาณ 10 เที่ยว มีรายได้ประมาณเดือนละ 80,000.- บาท
2. อส.ทพ.อภิชาติ อัจฉาณี ทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 3 สำเร็จการฝึกอาชีพวิชาช่างตัดผม และช่างตัดฟันกุญแจ จากศูนย์ฝึกอาชีพ อผศ. หลังจากจบหลักสูตร ได้เปิดร้านตัดผมชาย และร้านตัดฟันกุญแจ หลังกระทรวงสาธารณสุข มีรายได้จากการตัดผม ประมาณเดือนละ 30,000.- บาท และมีรายได้จากตัดฟันกุญแจ ประมาณเดือนละ 10,000.- บาท
3. นายวรเกียรติ เจริญผล สำเร็จการฝึกอาชีพวิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก, วิชาช่างซ่อมรถจักรยานยนต์ และวิชาช่างซ่อมเครื่องยนต์เบื้องต้น จากศูนย์ฝึกอาชีพ อผศ. ปัจจุบันเปิดร้านรับซ่อมมอเตอร์ไซด์ ปะ-เปลี่ยนยาง และถ่ายน้ำมันเครื่อง ที่ หมู่บ้านตรมไพร ต.ตรมไพร อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีรายได้ประมาณเดือนละ 30,000.- บาท ลงทุนในการซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ไปแล้วประมาณ 50,000.- บาท ขณะนี้ได้ขยายกิจการสร้างร้านเพิ่มเติมบนพื้นที่ของตนเอง
4. พลฯ อำนาจ อินตะสิน ทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 4 หลังจากอบรมโครงการปลูกกาแฟ ของ สำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกเขตเชียงราย แล้ว สามารถนำความรู้ที่ได้รับมารวมกลุ่มกับเพื่อนทหารผ่านศึก จำนวน 7 ราย ปลูกกาแฟในพื้นที่ทำกินของตนเอง และรับซื้อเมล็ดกาแฟ รวมทั้งผลิตและจำหน่ายกาแฟอาราบิก้า โดยใช้ชื่อ "ซีฟ้ากาแฟสด" เป็นที่นิยมของประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือ และได้ลงทุนร่วมกันประมาณ 1 ล้านบาท เพื่อขยายกิจการ ที่ผ่านมามีเงินปันผลกำไรตอบแทนแล้ว 3 ปี ๆ ละประมาณ 30,000.- บาท/ราย
5. ร.ต.เชียรวิชญ์ ปิ่นสวัสดิ์ ทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 3 สำเร็จการอบรม "โครงการส่งเสริมอาชีพการทำกรอบพลาสติกพระเครื่อง ปี 58" ได้นำความรู้การอัดกรอบพลาสติกฯ มาต่อยอดเพื่อสร้างมูลค่าพระเครื่อง โดยคิดราคาสำหรับคนไทย วันละ 300.- บาท คนต่างชาติ วันละ 1,000.- บาท ทำให้มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 30,000.- บาท

ทั้งนี้ อผศ. ได้จัดหางานให้ทหารผ่านศึกพิการเข้าทำงาน ร่วมกับ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) ในปีงบประมาณ 2559 จำนวน 584 ราย¹¹

โดยในภาพรวมของการสงเคราะห์ด้านอาชีพในปีงบประมาณ 2559¹² ได้ให้การสงเคราะห์จำนวน 87,560 ราย ซึ่งอาชีพที่ทหารผ่านศึกให้ความสนใจเข้ารับการศึกษา คือ อาชีพในหมวดวิชาช่าง ได้แก่ ช่างซ่อมโทรศัพท์เคลื่อนที่, ช่างไฟฟ้า, ช่างซ่อมเครื่องยนต์เล็ก, ช่างซ่อมรถจักรยานยนต์, ช่างตัดผม และวิชาขับรถยนต์ เป็นต้น

จากข้อมูลรายงานผลการสงเคราะห์ด้านอาชีพดังกล่าวข้างต้น ปัจจัยที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการติดตามผลการสงเคราะห์ เนื่องจากได้ข้อมูลจำนวนทหารผ่านศึกที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพเพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลจำนวนน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนทหารผ่านศึกที่ได้ให้การสงเคราะห์ด้านอาชีพ

สำหรับแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีทั้งหมด 18 แนวทาง ได้แก่

1. เนื่องจากมีอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น เจ้าหน้าที่ผู้ให้การสงเคราะห์จะต้องได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาทางด้านอาชีพ ให้มีความรู้ ทักษะ ความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพที่ทันสมัย เพื่อจะได้สามารถวิเคราะห์งานอาชีพให้ตรงกับความต้องการของทหารผ่านศึก ให้ได้มากที่สุด
2. ควรมีการสำรวจความต้องการด้านอาชีพของทหารผ่านศึกอย่างสม่ำเสมอ
3. รวมกลุ่มทหารผ่านศึก ที่มีความต้องการและเป้าหมายเดียวกันในการแก้ไขปัญหา
4. จัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในส่วนภูมิภาค บรรจุกุศลกรในสายงานการสงเคราะห์ด้านอาชีพ และสนับสนุนงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือในการสงเคราะห์ด้านอาชีพ เพื่อให้ทันสมัย เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ประเทศในปัจจุบัน และในอนาคต
6. พัฒนาระบบงานเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้มีข้อมูลการสงเคราะห์ด้านอาชีพในทุกด้านสามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว ถึงแม้ว่า อผศ. จะมีเว็บไซต์อยู่ก็ตาม แต่ควรมีการพัฒนาระบบงานสารสนเทศใหม่ เนื่องจากการใช้งานยังไม่สะดวกเท่าที่ควร ข้อมูลข่าวสารระหว่าง อผศ. ส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ยังไม่มีความเชื่อมโยงกัน¹³
7. จัดทำคู่มือการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ให้การสงเคราะห์ได้ศึกษา ทำความเข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานและมีกระบวนการให้การสงเคราะห์เป็นแนวทางเดียวกัน

8. กำหนดบทบาทหน้าที่ระหว่างหน่วยงานสงเคราะห์ด้านอาชีพส่วนกลาง กับสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกส่วนภูมิภาค ให้ชัดเจน
9. จัดทำข้อมูลอาชีพในพื้นที่แต่ละสำนักงานสงเคราะห์ทหารผ่านศึกส่วนภูมิภาค โดยเชื่อมโยงข้อมูลทุกหน่วย สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้
10. บันทึกข้อมูลการสงเคราะห์ด้านอาชีพลงในฐานข้อมูลของ อผศ. เพื่อการวิเคราะห์ติดตาม วางแผนการส่งเสริมอาชีพ
11. สร้างเครือข่ายการสงเคราะห์ด้านอาชีพ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งพนักงาน อผศ. ทหารผ่านศึก ข้อมูลอาชีพของหน่วยงานอื่น สถานประกอบการ และหน่วยฝึกอบรมด้านอาชีพ
12. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ที่เข้าถึงตัวผู้รับบริการสงเคราะห์ จัดการประชาสัมพันธ์การสงเคราะห์ด้านอาชีพพร้อมกันหลาย ๆ ช่องทาง
13. ควรมีการประเมินผลและติดตามผลการสงเคราะห์ด้านอาชีพอย่างต่อเนื่อง
14. ปรับปรุงระบบการสงเคราะห์ ให้หลากหลายสูงขึ้น เพื่อจะได้ช่วยลดช่องว่างระหว่างการสงเคราะห์ด้านการสวัสดิการ และการสงเคราะห์ด้านอาชีพ โดยมีการปรับนโยบายในการพัฒนาทักษะอาชีพให้มีความหลากหลาย
15. ยกกระตือรือร้นการสงเคราะห์ด้านอาชีพเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับทหารผ่านศึกให้สามารถแข่งขันและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานได้ ตลอดจนให้ความสำคัญในการพัฒนาอาชีพการเกษตร ซึ่งทหารผ่านศึกส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร ให้สามารถมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้¹⁴
16. พัฒนารูปแบบการสงเคราะห์ด้านอาชีพ โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลอาชีพที่มีความหลากหลาย ทั้งในเชิงรุก และเชิงรับ รวมทั้งส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และการสร้างแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในงานอาชีพ¹⁵ ตามนโยบายรัฐบาลปัจจุบัน (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี) ได้อัญเชิญมาเป็นแนวปฏิบัติในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560 – 2579) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข และตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ
17. ควรมีการเตรียมความพร้อมรองรับอาชีพของทหารผ่านศึก สู่วัยผู้สูงอายุของประเทศไทย เพราะทหารผ่านศึกมีเป็นจำนวนมากและส่วนใหญ่ที่เป็นผู้สูงอายุ

18. ส่งเสริมการฝึกอบรมให้พนักงานได้มีความรู้ ความเข้าใจ เพื่อเตรียมความพร้อมการสงเคราะห์ด้านอาชีพของทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ในอาชีพที่ทันสมัย เข้าสู่ประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) ที่บริษัทต้องการมากที่สุด จากนโยบายภาครัฐที่ต้องการให้ประเทศไทยก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำในระดับภูมิภาค ภายใต้แนวคิด Thailand 4.0 โดยจะปรับเปลี่ยนจากเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “ประสิทธิภาพ” เป็นเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วย “นวัตกรรม” โดยมีอาชีพที่ต้องการคนมากที่สุดในยุค 4.0 บริษัทจัดหางาน จ๊อบส์ ดีพี (ประเทศไทย) จำกัด นำเสนอข้อมูลความต้องการบุคลากรยุคประเทศไทย 4.0 ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคใหม่ เพื่อแนะนำให้ผู้สมัครงานและผู้ประกอบการวางแผน และเตรียมความพร้อมในอาชีพการงานที่เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายประเทศ ซึ่งผลรายงานจากองค์กรชั้นนำของประเทศกว่า 36,000 ราย ที่ใช้บริการของ Jobs DB สะท้อน 10 สายงานที่ตลาดงานต้องการ โดยจะขอยกตัวอย่างเฉพาะระดับเจ้าหน้าที่ ได้แก่ งานขาย บริการลูกค้า และพัฒนาธุรกิจ, งานธุรการและงานทรัพยากรบุคคล, งานวิศวกรรม, งานไอที, งานบัญชี, งานการตลาด, งานพรีอาร์ท งานขนส่ง, งานธนาคาร งานการเงิน, งานโฆษณา งานสื่อ และงานออกแบบ¹⁶

ทั้งนี้ อผศ. ควรพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรการฝึกอบรมอาชีพให้ทันสมัยเป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงของประเทศไทยในสภาวะการณ์ในปัจจุบันและอนาคต และนำแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกฯ ดังกล่าวข้างต้น เป็นข้อพิจารณาในการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานการสงเคราะห์ด้านอาชีพ เพื่อจะส่งเสริมพัฒนาอาชีพที่ตรงกับความต้องการของทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพสร้างรายได้เลี้ยงตนเองได้อย่างมั่นคง และยั่งยืน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีเกียรติมีศักดิ์ศรี

ปัจจุบัน อผศ. ได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินการยกระดับการสงเคราะห์ทหารผ่านศึกให้ทหารผ่านศึกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งพันธกิจที่สำคัญที่สุดคือ การให้ความสำคัญในการเสริมสร้างอาชีพให้กับทหารผ่านศึก เพื่อมีรายได้ที่ยั่งยืน โดยจัดให้การฝึกและส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เนื่องจากทหารผ่านศึกส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกร และมีความประสงค์ที่ไม่ต้องการย้ายถิ่นฐาน หรือไม่ต้องการประกอบอาชีพอื่น สำหรับการฝึกอาชีพอื่นเพื่อรองรับตลาดแรงงาน อผศ. ได้ร่วมมือกับ CP และ SCG ในการเข้ามาฝึกอบรมอาชีพให้แก่ทหารผ่านศึก สำหรับครอบครัวทหารผ่านศึก ได้มีการจัดฝึกอาชีพเสริมให้กับภรรยา และบุตร

เพื่อเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ และมีรายได้เสริม รวมทั้งพัฒนาการส่งเสริมอาชีพ ให้ครบวงจรขยายตลาดสู่ AEC

เนื่องจากการ อผศ. เป็นหน่วยงานทางสังคมสงเคราะห์ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือ ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ จึงมีความแตกต่างจากหน่วยบริการทางสังคมสงเคราะห์อื่นๆ ในเรื่องของวิธีการสงเคราะห์ซึ่งมีทั้งตัวเงินและบริการ ความพึงพอใจในการรับบริการผู้รับบริการสงเคราะห์ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่สุดขององค์กร โดยในปีงบประมาณ 2559 อผศ. ดำเนินการสำรวจความพึงพอใจของผู้มารับบริการ ที่มารับบริการในด้านต่าง ๆ ที่หน่วยงานสงเคราะห์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 6,000 ชุด โดยมีตัวชี้วัดในมิติคุณภาพ ความพึงพอใจของผู้รับบริการร้อยละ 80 ขึ้นไป โดยมีผลเฉลี่ยการสำรวจความพึงพอใจในภาพรวมด้านต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.68¹⁷ ซึ่งถือได้ว่าทหารผ่านศึกมีความพอใจในการดำเนินการของ อผศ.

สรุป

สภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับสถานะทางเศรษฐกิจ มีความผันผวนไม่แน่นอน ส่งผลให้หน่วยงานที่ให้บริการด้านอาชีพต้องปรับรูปแบบและเงื่อนไขการทำงาน เพื่อให้สามารถสนองตอบความต้องการของกลุ่มผู้รับบริการสงเคราะห์ให้มากที่สุด จากการวิเคราะห์ข้อมูลค้นพบแนวทางการพัฒนาการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ให้มีความมั่นคงด้านอาชีพ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สรุปได้ดังนี้

ลักษณะการให้การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ ในปัจจุบันของ อผศ. เป็นนโยบายที่ดีอยู่แล้ว ครอบคลุมทุกด้าน ทั้งด้านสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านการให้สินเชื่อ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการรักษาพยาบาล และด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ เพื่อยกระดับและส่งเสริมความเป็นอยู่ ให้ทหารผ่านศึกมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทหารผ่านศึกก็มีความพึงพอใจในการรับบริการ

การพัฒนาบุคลากร เจ้าหน้าที่ผู้ให้การสงเคราะห์ด้านอาชีพ จะต้องมีความรู้ ทักษะ โดยมีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารด้านอาชีพที่ทันสมัย ความพร้อมระบบสารสนเทศ พร้อมทั้งพัฒนาส่งเสริมอาชีพตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และพัฒนาการฝึกอาชีพให้ทันยุคประเทศไทย 4.0 เจ้าหน้าที่สามารถวิเคราะห์งานด้านอาชีพ ว่าอาชีพใดที่เหมาะสมกับทหารผ่านศึก และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทั้งใน

ประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ทหารผ่านศึกสามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยจัดให้มีการฝึกอบรมระดับเจ้าหน้าที่ จัดทำคู่มือการสงเคราะห์ด้านอาชีพ

อผศ. ควรพิจารณาให้การสนับสนุนงบประมาณการสงเคราะห์ด้านอาชีพให้เพิ่มสูงขึ้น เพื่อสามารถจัดหาวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการฝึกอาชีพให้กับทหารผ่านศึก

ข้อเสนอแนะ

การพิจารณารับบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานการสงเคราะห์ด้านอาชีพ จำเป็นต้องมีวุฒิการศึกษา หรือคุณลักษณะของผู้ที่มีความชำนาญ สามารถให้การแนะนำอาชีพที่หลากหลาย ทันสมัย และมีความรู้และนำด้านการตลาด การเงิน การบัญชี ตลอดจนการลงทุนประกอบอาชีพได้ และ อผศ. ควรสนับสนุนให้มีทุนวิจัยเกี่ยวกับสงเคราะห์ด้านอาชีพ เพราะจะเป็นแหล่งข้อมูลเพื่อพัฒนาหน่วยได้เป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

¹ กองประชาสัมพันธ์ ฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. ใน: 3 กุมภาพันธ์ 2560 วันทหารผ่านศึก ผ่านศึกสารฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2560. หน้า 2.

² เรื่องเดียวกัน; หน้า 64.

³ ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. ใน: งบประมาณประจำปี 2560 องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2559. หน้า 17.

⁴ เรื่องเดียวกัน.

⁵ พระราชบัญญัติองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2510.

⁶ เรื่องเดียวกัน.

⁷ กองประชาสัมพันธ์ ฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. ใน: 3 กุมภาพันธ์ 2560 วันทหารผ่านศึก ผ่านศึกสารฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2560. หน้า 62.

⁸ ข้อบังคับสภาพทหารผ่านศึก ว่าด้วยการสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ พ.ศ. 2522 และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม.

⁹ ปุณณภา ปรีดีชนิษฐ์. การพัฒนางานแนะแนวอาชีพ เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการสงเคราะห์ด้านอาชีพ [เอกสารวิจัยนักศึกษาวิทยาลัยการทัพเรือ รุ่นที่ 42]. วิทยาลัยการทัพเรือ; 2553.

¹⁰ สำนักงานเลขานุการ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. รายงานการประชุมสภาพทหารผ่านศึก ครั้งที่ 3/2559 เมื่อ 26 กันยายน 2559. การติดตามผลการสงเคราะห์ด้านอาชีพ. 2 พฤศจิกายน 2559.

¹¹ กองประชาสัมพันธ์ ฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. ใน: 3 กุมภาพันธ์ 2560 วันทหารผ่านศึก ผ่านศึกสารฉบับพิเศษ. กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรพิมพ์ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก; 2560. หน้า 65.

¹² เรื่องเดียวกัน. หน้า 64 - 74.

¹³ สิริลักษณ์ สรเทศน์. โครงการธุรกิจแบบบูรณาการ องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโททางบริหารธุรกิจภาคพิเศษ (Flexible MBA) คณะบริหารธุรกิจ]. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2558.

¹⁴ ยุทธการณ ราชแข็ง. การศึกษาระบบโครงสร้างการสงเคราะห์แก่ทหารผ่านศึก กรณีศึกษาขององค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ และกระทรวง

กิจการทหารผ่านศึกสหรัฐอเมริกา [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะรัฐศาสตร์].
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2559.

¹⁵ สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร. งอกงามด้วยความพอเพียง บันทึกการ
เรียนรู้ของเกษตรกรกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: บริษัทดาวฤกษ์ คอมมูนิเคชั่นส์ จำกัด; 2550.
หน้า 11 – 124.

¹⁶ อาชีพยุค Thailand 4.0 ที่บริษัทต้องการมากที่สุด. [อินเทอร์เน็ต]. 2559
[เข้าถึงเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2560]; เข้าถึงได้จาก [http://www.digitalthailand.in.th
news-detail-9](http://www.digitalthailand.in.th/news-detail-9).

¹⁷ ฝ่ายนโยบายและแผน องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก. รายงานผลการสำรวจ
ความพึงพอใจของผู้รับบริการ ในรอบปีงบประมาณ 2559. 18 สิงหาคม 2559.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	นางสาวมนตรีสวรรค์ อยู่เย็น
วัน เดือน ปีเกิด	20 มิถุนายน 2509
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2528 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พ.ศ. 2530 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยพณิชยการธนบุรี พ.ศ. 2534 ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต การจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา พ.ศ. 2545 นายทหารปลัดบัญชี รุ่นที่ 21 โรงเรียนทหารการเงิน กรมการเงินทหารบก พ.ศ. 2556 นายทหารปลัดบัญชีระดับบริหาร รุ่นที่ 20 โรงเรียนทหารการเงิน กรมการเงินทหารบก พ.ศ. 2560 วิทยาลัยการทัพบก หลักสูตรหลักประจำ ชุดที่ 62
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2536 - 2544 ประจำแผนกส่งจ่ายงบประมาณ กองบริหารและควบคุม ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2544 - 2546 เจ้าหน้าที่วิเคราะห์งบประมาณ แผนกแผนงบประมาณ กองบริหารและควบคุม ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2546 - 2551 ผู้ช่วยหัวหน้าแผนกงบประมาณ กองบริหารและควบคุม ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2551 - 2556 หัวหน้าแผนกงบประมาณ กองบริหารและควบคุม ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ. 2556 - 2557 ประจำองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ช่วยปฏิบัติงานฝ่ายปลัดบัญชี พ.ศ. 2557 - 2559 ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบริหารและควบคุม ฝ่ายปลัดบัญชี องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก
ตำแหน่งปัจจุบัน	พ.ศ. 2559 - 2560 ประจำองค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ช่วยปฏิบัติงานฝ่ายปลัดบัญชี